

W walce o czarne skarby Polski

Zwycięstwo polskiego górnika

Przekroczenie przedwojennego wydobycia węgla o 3,7 proc. Wrzesień - miesiącem najwyższej produkcji

KATOWICE (PAP). Kopalnie polskie osiągnęły we wrześniu b. r. dalszy wzrost ogólnego wydobycia, wypełniając państwowy plan produkcyjny w 103,7 proc. Produkcja węgla we wrześniu b. r. wyniosła — 5.367.004 tony, plan przewidywał 5.173.220 ton.

Pierwsze miejsce w wykonaniu planu produkcyjnego zajęło Bytomskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego, które przekroczyło plan o

8,3 proc., dalej idą zjednoczenia: Rudzkie (108,2 proc. planu), Rybnickie (106,6 proc.), Gliwickie (105,4 proc.), Chorzowskie (104,3 proc.), Dąbrowskie (103,5 proc.), Zabrskie (102,9 proc.), Jaworznicko-Mikołowskie (102,2 proc.) i Katowickie (102,1 proc.).

Ze Zjednoczeń najwyższą wydajność dzienną na jednego robotnika uzyskało Zjednoczenie Chorzowskie — 1.411 kg. Z kopalni najwyższą wydajność osiągnęła kopalnia „Pawel” w Goduli-Chebzju, należąca do Rudzkiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego. Uzyskała ona we wrześniu b. r. wydajność dzienną na jednego robotnika 1.849 kg węgla. Wynik ten stanowi przekroczenie po raz pierwszy w okresie powojennym średniej przedwojennej wydajności polskiego przemysłu węglowego o około 8 proc. Przeciwna wydajność dla całego przemysłu węglowego wyniosła 1.194 kg (w sierpniu b. r. 1.163 kg).

Plan załadunku został wykonany w 105 proc.

Wrzesniowe osiągnięcia produkcyjne poszczególnych Zjednoczeń Przemysłu Węglowego w porównaniu z sierpniowymi, przedstawiają się następująco: Zjednoczenie Bytomskie wydobycie w sierpniu 475.760 ton, we wrześniu — 506.009 ton, Rudzkie 587.660 — 632.995 ton, Chorzowskie — 583.340 — 607.623 tony, Rybnickie 506.250 — 537.717 ton, Gliwickie — 549.208 — 575.260 ton, Zabrskie 540.754 — 559.064 tony, Dąbrowskie — 559.603 — 575.805 ton, Jaworznicko - Mikołowskie

509.618 — 528.900 ton, Katowickie 532.200 — 570.498 ton i Dolnośląskie 262.805 — 273.193 tony.

Osiągnięte wyniki produkcyjne stanowią dalszy krok na drodze gospodarczej odbudowy kraju i są wynikiem rosnącej wydajności naszego górnika oraz ulepszeń technicznych i administracyjnych w przemyśle węglowym.

Co dzień niesie

Spór o 100.000

Sprawa powrotu do Polski Westfalczyków nabiera posmaku międzynarodowego skandalu. Aby zrozumieć to zagadnienie, należy cofnąć się o kilka miesięcy wstecz do momentu, kiedy w Polsce pojawiła się pierwsza delegacja Polaków z Westfalii. Delegacja ta przybyła przez Szczecin do Poznania, a następnie udała się do Warszawy, gdzie przyjęli ją czynniki rządowe.

Delegacja Westfalczyków przybyła do Polski, by zbadać warunki repatriacji i osadnictwa, przy czym ze względu na zawód większości Polaków z Westfalii brana była pod uwagę okolica Katowic względnie Wałbrzycha, gdzie znajdują się kopalnie węgla.

Pierwsze jednak przygotowania do repatriacji natknęły się od razu na nieprzewidziane przeszkody w postaci oporu brytyjskich władz okupacyjnych, które odmówiły zezwolenia na przejazd transportów repatriantów do kraju. Sprawa latwa do odszyfrowania, gdy spojrzeć na nią przez pryzmat brytyjskich interesów w Westfalii. Górnicy polscy, pełnowartościowi pracownicy, przewyższający znacznie w wydajności pracy górników niemieckich, stanowili dla władz brytyjskich niezwykle cenny materiał, z którym nie chcieli się rozstać. W odpowiedzi na notę polską w tej sprawie strona przeciwna wysunęła supozycję wymiany górników polskich z Westfalii za górników - Niemców, zatrudnionych jeszcze w niektórych kopalniach polskich.

Oczywiście, prasa niemiecka nie omieszczała wtrącić swoich trzech groszy. W szeregu dzienników (o czym już donosiliśmy na łamach naszego pisma), pojawiły się oburzające wzmianki, że nikt nie ma prawa żądać powrotu górników niemieckich pochodzenia polskiego do ojczyzny, z którą od szeregu pokoleń nie ich nie łączy. Co więcej: prasa niemiecka stara się zasugerować władzom brytyjskim bezpodstawność polskich roszczeń, które przecież nie są roszczeniami, ale tylko normalną i sprawiedliwą akcją repatriacyjną.

Nie mamy tu zamiaru polemizować z prasą niemiecką. Stwierdzić tylko trzeba, że spór trzech narodów o 100.000 górników polskich, tęskniących za Ojczyzną, mówiących i myślących po polsku mimo kilkudziesięciu lat wyobcoźstwa, jest zupełnie pozbawiony podstaw, jest świadomą akcją utrudnienia odbudowy naszego przemysłu i naszego państwa.

Nafta chińska

w reku wojsk ludowych

NANKIN (obsł. wł.) Wojska ludowe zdobyły dziś centrum przemyślnictwa naftowego Chin, miasto Jen Chen. W ten sposób zostało już dokonane całkowite otoczenie Jenanu, miasta, które było stolicą ruchu ludowego w Chinach. Wojska ludo-

we odniosły nowe zwycięstwo w Mandżurii, gdzie zdobyły dziesiątki kilometrów drogi kolejowej Pekin - Mugden. W 3 miejscach wojska ludowe przerwały linie komunikacyjne południowej Mandżurii.

Wiedeń boi się cienia wielkich mocarstw

WIEDEN — „Nie ulega wątpliwości, iż konflikt zbrojny w Euro-

Pamiętnik

wielkiego kryminalisty

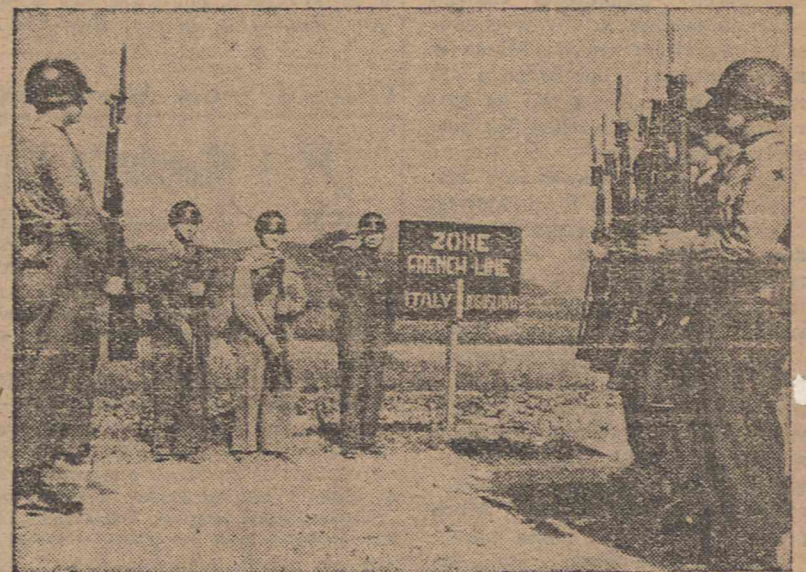
NOWY JORK (PAP) Za kilka miesięcy ukażą się, nakładem jednej z wielkich nowojorskich firm wydawniczych, pamiętniki Goebbelsa, zawierające dokładne sprawozdania z rozmów i dyskusji hitlerowskiego ministra propagandy.

Goebbels skrupulatnie notował wszystkie swą rozmowy z Hitlerem i podał je do wiadomości w doświadczeniu.

pie środkowej doprowadziby do zniszczenia naszej małej ojczyzny” — oświadczył minister spraw zagranicznych Austrii, Gruber, na łamach „Wiener Tages Zeitung”.

W naszym interesie jest zapobieżenie tego rodzaju konfliktowi. Gdybyśmy wydali Austrię na łup mniejszości dążących do dyktatury, byłoby to prowokacją wojny. Wszystkie nasze siły przeciwstawiamy takiej ewentualności. Nie lekamy się austriackiej partii komunistycznej, lekamy się cienia, który pewne wielkie mocarstwa rzucają na nasze kraje.

WOJSKA AMERYKAŃSKIE OPUSZCZAJĄ ITALIĘ

Karabinierzy włoscy oddają im honory pożegnalne.

Palestyna... Palestyna... Palestyna...

Agencja Żydowska zgadza się na podział Palestyny...

LAKE SUCCESS (API). Na sesji komitetu dla spraw Palestyny, przedstawił wiceprez Agencji Żydowskiej — rabin Silver złożył swe oświadczenie.

Agencja Żydowska zgadza się na wszystkie zalecenia, zawarte w raporcie specjalnej komisji badawczej z wyjątkiem tego, który uznaje konieczność szybkiego rozwiązania problemu uchodźców, nie zalecając natychmiastowego wznowienia emigracji do Palestyny. Agencja Żydowska gotowa jest zgodzić się na raport większości komitetu, zalecający podział Palestyny. — Żąda jednakże aby zachodnia Galilea i żydowska dzielnica Jerozolimy zostały włączone do terytorium przyznanego Żydom.

Agencja Żydowska aprobuje projekt gospodarczy obu państw, zalecony przez raport, z tym jednakże, że państwo żydowskie musi mieć w swym ręku kontrolę nad finansami i gospodarką, aby umożliwić na wielką skalę emigrację Żydów do Palestyny.

Agencja zgadza się również, aby Narody Zjednoczone były odpowiedzialne za wprowadzenie w życie decyzji ONZ w okresie przejściowym.

Silver krytykuje następnie Anglię: 1) Za nieopieranie wniosków raportu specjalnego komitetu ONZ dla Palestyny i niewysuwanie żadnego inne-

go projektu na jego miejsce. 2) Nie- zaangażowanie się, jeżeli chodzi o zgodę na zalecenia ONZ, 3) Odmowę do- starczania sił zbrojnych dla ewentual-

nego wprowadzenia w życie tych zaleceń, podczas gdy korzysta ze 100 tys. wojsk dla narzucania polityki angielskiej w Palestynie.

...ale „Arabowie przypominają że są gotowi do walki“

LONDYN (PAP) Jak donosi agencja Reutera, sekretarz generalny Ligi Arabskiej Rahman Azzam Pasza oświadczył na konferencji prasowej w Kairze, że Liga Arabska nie omawiała wprawdzie projektu ewentualnego utworzenia bloku państw śródziemnomorskich z udziałem państw arabskich, Grecji, Turcji i Włoch, ale niewątpliwie nie sprzeciwiłaby się powstaniu takiego bloku gdyby sprzyjał on stabilizacji i pokoju.

W sprawie byłych kolonii włoskich Azzam Pasza zaznaczył, iż

świat arabski w ogóle nie b. pod uwagę możliwości zwrotu kolonii Włochom.

Sekretarz Ligi Arabskiej kreślił ponownie, iż „Arabowie tówi są do walki“ w wypadku, by Zgromadzenie Generalne powzięło niekorzystną dla nich decyzję w sprawie Palestyny.

Azzam Pasza poddał ostrej krytyce obecną administrację w Turcji i Marokko zaznaczając, iż może być ona „tolerowana“ przez świat arabski.

»Specjalista« od katowania więźniów i tresury psów

GDAŃSK (PAP) Dnia 8 października rozpocznie się w Gdańsku wielki proces z serii procesów hitlerowskich zbrodniarzy wojennych. Przed sądem stanie tym razem 26 wybitnych hitlerowców, spo-

śród których wyróżnia się bestialstwem były komendant obozu Stutthofie sturmfuehrer Meier.

Meier był „specjalistą“ od badania więźniów, dokonywania selekcji więźniów, stosowania najbardziej wyrafinowanych tortur. Słabsi więźniowie w wyniku tej selekcji kierowani byli przez niego wprost do krematorium.

Akt oskarżenia zarzuca Meierowi ponadto sprowadzenie tresowanych psów, które przy każdej okazji rzucały się na więźniów. Świadkami w tym procesie będą więźniowie polityczni, zamieszkujący obecnie Wybrzeże.

Włosi wierzą jeszcze w uratowanie kolonii

RZYM (PAP). Włoski minister spraw zagranicznych Carlo Sforza, zamierza udać się wkrótce do Londynu, żeby odbyć rozmowy z brytyjskim ministrem spraw zagranicznych Bevinem. Rząd włoski nie otrzymał jeszcze odpowiedzi na wniosek, by przedstawiciele Włoch byli obecni na obradach zastępców ministrów spraw zagranicznych, dotyczących przyszłości b. kolonii włoskich. Minister Sforza ma m. in. poruszyć tę sprawę w rozmowach z ministrem Bevinem.

Prezydenci stolk Europy opuścili Warszawę

WARSZAWA (PAP). Wczoraj opuścili Warszawę przedstawiciele Związku Most Francuskich, prezes Marra-ne i sekretarz Robert.

Dnia 3 b. m. wyjechali z Warszawy przedstawiciele Moskwy, Kijowa, Mińska, Wilna, Belgradu i Pragi.

Gości żegnał prezydent m. st. Warszawy Stanisław Totwiński, wiceprezydenci Warszawy oraz przedstawiciele M. S. Z.

Łuny pożarów

PRAGA (PAP). — W miejscowości Samorina (Słowacja) wybuchł groźny pożar młyna, który szybko strawił cały obiekt. Pastwą płomieni padło 13 wagonów maki oraz 15 wagonów zboża. Szkody oblicza się na 10 milionów koron. Jakkolwiek przyczyna pożaru dotychczas nie została ustalona, w kołach tutejszych zwracają uwagę, że w ostatnich czasach zanotowano w Czechosłowacji cały szereg podobnych pożarów i wyrażają przypuszczenie, że są one dziełem rąk dywersantów lub grup.

Kryzys wielkich paradoksów

Jeżeli w latach trzydziestych naszego wieku wiele mówiono i pisało się o kryzysie, jeżeli powstawały o nim filmy i piosenki, jeżeli ludność pasjonowała się haussą na giełdach świata i samobójstwem królów dolarowych, jakże błędnie gwiazda tam tego kryzysu wobec sytuacji, jaka wytworzyła się dzisiaj na świecie.

Kryzys 1947. Można mu nadać nazwę wielkiego paradoksu.

W USA

Czy nie jest paradoksem sytuacja Stanów Zjednoczonych? Bogaty kraj, który uruchomił podczas wojny ogromny przemysł, nie może go teraz zlikwidować bez obawy bezrobocia. W pogoni za rynkami zbytu pragnie je zdobyć w chłonnej nadzwyczaj Europie powojennej. Europa pomocy potrzebuje, ale nie ma jej za co nabyć. Stany Zjednoczone muszą więc swemu klientowi udzielać wysokich pożyczek. Skoro kraje te domagają się jednak transportów żywności, okazuje się, że nie można jej dostarczyć bez wprowadzenia systemu oszczędnościowego w samych Stanach. Obywatel amerykański niechętnie podda się takiemu systemowi, lubi swój befszyk i whisky. Na dodatek trzeba dbać o jego humor, bo zbliżają się wybory prezydenta. Paradoks goni za paradoksem. Wzrost goryczy.

Za kanatem La Manche

Wielka Brytania: rząd Partii Pracy obejmuje władzę pod hasłem nacjonalizacji przemysłu i banków. Banki znacjonalizowano, przemysł częściowo. Po pierwszym okresie powojennym zaczynają się zarysowywać kontury katastrofy gospodarczej. Podatnik brytyjski nie może sam unieść ciężaru wyżywienia kraju. Kolonie przestały być kopalnią złota. Palestyna pełna, Indie świętują odzyskanie niepodległości i opływają krwią w zamieszkach. Pożyczka amerykańska jest wysoka, jednak natych-

miast wprowadzone nowe przepisy celne zmieniają wartość towarów. Dolary szybko topnieją. Rząd Partii Pracy decyduje się na zastosowanie rygorystycznych zarządzeń. Brytyjczyk nie może wyjeżdżać na granicę z powodu ograniczeń dewizowych, samochody stają z powodu braku benzyny. Rząd

Anglia traci „Perłę Korony”. Hindusi radośnie witają wolność.

Partii Pracy traci poparcie swojej własnej partii, służy interesom konserwatystów i republikanów amerykańskich, chwycie się w posiadach. Wielka Brytania? Paradoks. Brytania Wielkich Kłopotów.

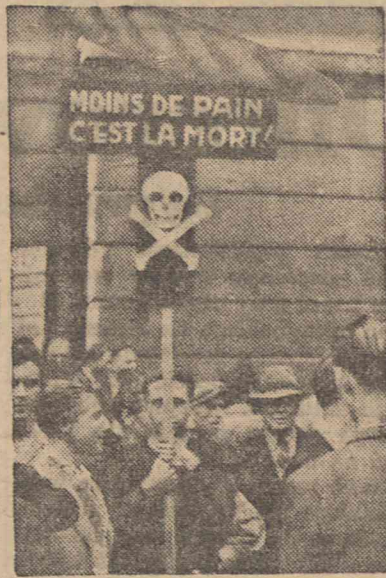
W kraju Galijskiego Koguta

Francja: Socjaliści inicjują wielką akcję oszczędnościową, akcję obniżenia cen. Niewiele to pomaga. Rząd Ramadiera, rząd w zasadzie socjalistyczny staje się rządem monopartyjnym po rozwodzie z partią komunistyczną. Francję ogarnia fala strajków, robotnicy żądają podwyżki płac. Podwyżka płac może podbić cenę. Ra-

madier nie naciska na rentierów, ale na robotników. Rezultat: strajki mnożą się dalej. Ceny rosną. Zaczyna brakować chleba. Po burzliwym kongresie w Lyonie część socjalistów wyrzekła się rządu Ramadiera, rząd ten zawisnął w próżni. Może nie w próżni: wizyty premiera u generała de Gaulle mają swoje znaczenie. Francja wpada w ramiona Wujka Sama, na jego rozkaz wyjeżdżają z Verdun do Niemiec kolumny samochodów z cukrem francuskim. Robotnicy wnoszą na ulicach barykady: są głodni, nie chcą boszorem osadzać życia. Marianna ma wielkie smarwienie.

W Niemczech

Niemcy: Kraj największych paradoksów. Zwycięstwo aliantów miało zakończyć się wielką akcją demokratyzacji, demilitaryzacji i denazyfikacji. Demokratyzacja? Może w pierwszych miesiącach. Potem nikt w zachodnich strefach nie chce już słyszeć o reformie rolnej, o nacjonalizacji fabryk. Przemysł niemiecki, Zagłębie Ruhry zamiast służyć odbudowie Europy służy odbudowie Niemiec. Ci sami dosłownie ludzie kierują przemysłem. Proces Kruppa? Kiedyż on będzie? Demilitaryzacja? Część fabryk zbrojeniowych zdemontowano ale czyż to taka wielka sztuka przestawić produkcję fabryki za palniczek na fabrykę zapalniczek? Denazyfikacja? Można ją uzyskać za kilka tysięcy marek w

W bogatej niegdyś Francji brakuje chleba...

przeciągu pół godziny. Powieszono dla przykładu kilku liderów Niemiec hitlerowskich, a górne dziesięć tysięcy po krótkiej pokucie w obozie znalazło się na wolności. Denazyfikacja? Raczej renazyfikacja.

Kryzys wielkich paradoksów przystaje jednak w Niemczech, nie posuwa się dalej. Europa środkowa i wschodnia, Europa ruin i zgliszcz najprędzej znalazła drogę odbudowy. Miastom jej nie zagraża katastrofa. Ściąga na siebie wzrok świata. A. KLUGE

ROZMAWIAMY Z CZYTELNIKAMI

Czytelnicy »Słowa Polskiego« zwrócili mi wiarę w ludzi

Przed kilku tygodniami zaapelowałem na tym miejscu do Czytelników »Słowa Polskiego« o składki na zakupienie wózka dla repatrianta ze Lwowa Michała Surmiaka, który po amputacji nogi przebywał w Szpitalu SS. Urszulanek na Karłowicach.

Posypały się składki. Zebrała się już suma 12.540 złotych. Brak jeszcze 7.500 złotych, aby zakupić wózek.

Odwiedzamy inwalidę w szpitalu. Zastajemy go w momencie lektury »Słowa Polskiego«.

Na wiadomość, że w kasie naszego Wydawnictwa czeka nań już tak znaczna suma, na poranej zmarszcz-

kami twarzy pojawia się uśmiech wdzięczności.

— Czytelnicy »Słowa Polskiego«

Inwalida Michał Surmiak na łóżku szpitalnym przegląda »Słowo Polskie«.

zwrócili mi wiarę w ludzi. Widzę, że nie jestem tu sam, choć nie mam już nikogo z rodziny. Syn zginął w bitwie pod Kutnem. Jestem jeszcze inwalidą z poprzedniej wojny. We Lwowie byłem cukiernikiem, ale teraz, gdy opuścę szpital i dzięki wózkowi będę się mógł poruszać, mam zamiar handlować papierosami i gazetami. Może mi się uda uzyskać gdzieś kiosk.

Starszy człowiek, inwalida — nabiera nowej ochoty do życia. To wyjście sprawili, drodzy nasi! Czytelnicy, czuli na każdą biedę i potrzebę. Pamiętajmy więc o naszym Funduszu Pomocy Doraźnej, który może wielu nieszczęśliwym ludziom wrócić radość i wolę życia.

MY I ONI

Fryderyk

Znakomity malarz Kazimierz Sichulski wstawiony setkami ciętych karykatur i odtworem Huculszczyzny, lubił wspominać takie swe przeżycie:

— Ta wi pan, siedzi ja w krakowski i teatrze na premierze Ady Nowaczyńskiej. Fajny chłop był, miał niewyparzony język, coś tak jak ja. I zachciało mi się w antrakcie papirosa. Wyjść nie można, bo pluta obrzydliwa. Myśle sy, pójde do aktorów, za kulisy. Ledwie wstąpi, natykam się na Solskiego, bo on wszędzie nosa wściubił. Patrze, aż tu — nasypali piasku! — także to nie Solski ino Fryc. Powiadam panu, zmartwychwstał Fryderyk. Niech się pan nie śmieje. Ta że to się czasem zdarza. Opowiadał mi Wyspiański, że wszedł za kulisy, patrzy, a to nie Modrzejewska ino żywa Barbara Radziwiłłówna. Rozplakał się i pocałował ją w rękę! Ja sy myślę: ni bedy Prusaka całował w rękę, lecz do rekwiizytorni, załapałem kawał papendeklu, kredki miałem w kieszeni. Chwyciłem Solskiego za ramię. Siadaj pan! Co sie dalej działo, nie pamiętam, ale nim się antrakt skończył, portret był gotów. Bo to, widzisz kochanie, miałem ja wtedy chwilę natchnienia. Do Dunaju z takimi artystami, co tylko w natchnieniu pracują, ale czasem - czasem może ono najść człowieka.

Tak w migawkowym uchwycie

powstał jeden z najpiękniejszych portretów, jakie zna sztuka polska. Ogromnie popularny, często reprodukowany, zdobi obecnie książkę prof. Władysława Konopczyńskiego. Świetny wizerunek pastelowo stanowi uverture do wizerunku słowem. Porozcinawszy kartki, rozkoszowałem się jego barwami przez cały wieczór.

Najpierw parę słów o autorze. Kiedy Szymon Askenazy, jeden z mistrzów naszego dziejopisarstwa, rzucił hasło źródłowego badania czasów porzobiorowych jako najważniejszego źródła samowiedzy na rod, a opusami o Lukasińskim czy Napoleonie dał wzór znakomity — skupiła się we Lwowie pod jego wodzą w r.1908 chyba, gromadka miodnych adeptów historii. Konopczyński był jednym z pierwszych. Nie przyniósł wstępu nauczycielowi. Tomami o Wojnie Siedmioletniej, o Konfederacji Barskiej, podręcznikiem uniwersyteckim nowożytniej historii polskiej. A przede wszystkim budował pod względem społecznym - kulturalnym naczelna: Polskim Słownikiem Biograficznym. Nie trzeba się dziwić, że niewielu Polaków wie i korzysta z tej monumentalnej publikacji... Nie jest to winą założyciela i redaktora ale barbarzyńskiego niedorozwoju jego rodaków. W każdej europejskiej księgarni obok angielskich, francuskich, włoskich i niemieck-

kich leksykonów biograficznych widnieją od niedawna cztery tomy P.S.B. (wszystkich będzie 20). Dzięki Konopczyńskiemu, który tak długo wypalał cegły, fabrykował cement, beton przecwałem wydebił złościaki, aż urosło skrzydło gmachu monumentalnego, pod względem propagandowym nieocenione za granicą.

Ale mamy mówić o ostatnim dziele świetnego historyka. Portret Fryderyka malowany jest — żeby określenia malarskiego użyć — techniką mieszaną. Nie olej, nie pastel, nie tempera, ale wszystkiego po trochu. I dla laika i dla naukowca. Raz przemawia uczony, raz popularyzator. Nie wstąpi na szczydła, nie rozdziera szat. Jest dyskretnie ironiczny, umiarkowanie złośliwy. A przede wszystkim pisze po ludzku. Nie karmi nas ciężko - strawnym żargonem naukowców, który trzeba dopiero tłumaczyć na zrozumiały zwykłym śmiertelnikom język.

„Była to koronkowa, śpiesząca się powoli robota. Najpierw wściekił się, urzawszy, że Polska pragnie, że wogóle śmie pragnąć podźwignięcia się z saskiego upadku. A w interesie niemieckim miał to być wiekiasty „Niemandland“. Sama myśl że ten barbarzyński kraj zaprowadzi u siebie dobrą gospodarkę, mocną walutę, liczebne wojsko, nie dawała spać Frycowi. Systematycznie, powoli, nieostrzegalnie podcinał najważniejsze arterie życia gospodarczego. „Rosjanie — pisze autor — nigdy nie życzyli Polakom aż takiej nędzy materialnej jak Prusacy“.

Potem zaprowadzi nas autor do kuźni poczdamskiej, gdzie dmą bez ustanku miechy rozbioru, odsłoni-

mysterny, długo kombinowany mechanizm tego lajdactwa.

Trzeba pamiętać, że miał oddane sobie potężne stronnictwo Potoczkich, którzy w wojnie zacięklej z rodziną Czartoryskich, aliantów Rosji, szukali stale pomocy Berlina. Po linii rodziny szedł zygazkiem król Stanisław August. Nie z królem, twórcą Łazienek, walczy Fryc, lecz z hydrą Czartoryskich, a przede wszystkim z nową, wykluwającą się na razie potęgą, z opinią publiczną, która dopiero po rewolucji francuskiej pokaże zęby.

Czytelnik pracy prof. Konopczyńskiego (Fryderyk Wielki a Polska, Poznań, 1947) dowie się wielu interesujących szczegółów:

Ze król - rabuś, patron i ewangelista wojującej niemieczyny nie znał języka niemieckiego, władając jedynie gwarą koszar, zaś w słowie i piśmie posługiwał się francuskim i w tym języku pisał obrzydliwe antypolskie pamflety —

że w archiwach niemieckich nie sposób odnaleźć dokumentów fałszerstwa monet polskich, którymi oszust - pomazaniec przez lat dziesięć zasypywał Rzeczpospolitą — (poniszczono je zawczasu); że krwawy Drewicz, drący pasy z konfederatów barskich, okrutnik i sadysta, nie był Rosjaninem, lecz Prusakiem (Drewitz!) — i wiele innych szczegółów.

Szersze koła nie znały też nazwiska famulusa i prawej ręki Fryderyka. Nazywał się ten główny pomagier Baltazar Schoenberg von Brenckendorf, tajny doradca finan-

sowy i wojskowy jego pruskiej mości. Zrazu doradzał jak podrabiać złotówki i 3-groszówki polskie, później jak zagarnąć Wielkopolskę. Jedyny do kielicha, umiał zaprzyjaźnić się z ziemiaństwem pogranicznym ziemi lubuskiej. Co ważniejsza, miał u siebie w Dreźnie na stajni słynną panią Skórzewską, ustosunkowaną w konfederacji barskiej, która zdradzała kochankowi zamiary i sekrety polskiej racji stanu. Szkodnica i zdrajczyni największa. I najtańsza. Bo za darmo. Bo z czystej miłości „pour le roi de Prusse“!

W r. 1772 w marcu zwraca Brenckendorf uwagę Fryderyka na gospodarcze znaczenie Noteci. Kto za władnie obu jej brzegami, będzie panem całego handlu Rzeczypospolitej!

W rok później z jego podszeptu i w jego opracowaniu technicznym zabór pruski powiększył się o 11 miast i 250 wsi, podsunawszy się pod Kalisz i Konin z jednej, Gniezno z drugiej strony!

Tajny doradca Fryderyka skrupułów miał mało, łupiąc z jednakim apetytem skarb własnej pruskiej ojczyzny. Wytoczono mu za życia proces skandaliczny.

Jego pan i mocodawca — jako złodziej największy — musiał na swój przewód czekać sto siedemdziesiąt lat.

Wyjąłem kilka rodzynek z książki Konopczyńskiego. Dla smaku. Resztę wyszukaj Czytelnicy sami.

TADEUSZ SZAFRANIEC.

Swinie i kozy

Trzymanie krów, owiec, świń i kóz jest w mieście zakazane ze względów sanitarnych. Miejski Wydział Zdrowia upomina najpierw posiadacza, a następnie konfiskuje inwentarz. Już w kilku nieruchomościach we Wrocławiu dokonano takiej konfiskaty. Repatrianci w ten sposób stracili cały swój inwentarz.

Według przepisów, zwierzęta domowe powinny być zamknięte w budynku oddzielnym, położonym o 20 m od budynku mieszkalnego. Ale według dotychczasowych doświadczeń trzymanie zwierząt w oddzielnym budynku jest ryzykowne, bo kto ich upilnuje

We Wrocławiu nie jest tak jak w Łodzi. Miasto rozbudowało się na ogromnej przestrzeni. Widzimy całe lany pszenicy, mamy całe gospodarstwa ogrodnicze. Mamy wille, które przypominają raczej wiejskie domki. Swinie w takich miejscach hodować można z wielkim pożytkiem. Odpadki z kuchni można świetnie zużytkować. Mięsa nie mamy zbyt wiele.

Sprawa hodowania kozy, czy świni — to problem nie błahy. Dla dziecka kozie mleko — to często warunek utrzymania go przy zdrowiu. Dla rodziny wyhodować swinię — to nieraz warunek urzędzenia Świąt Wielkanocnych.

Względy sanitarne — oczywiście muszą być pierwsze. Wszystko trzeba jednak zrobić, aby i względy gospodarcze w ciężkiej dobie powojennej nie nazbyt cierpiały. SULEK.

Oficerowie sztabu OW 4 wygrzebują stadion spod chwastów

Trzystu pięćdziesięciu oficerów OW-4 rozpoczęło w dniu wczorajszym prace przy odgruzowaniu stadionu olimpijskiego na Zalesiu. Od dnia dzisiejszego codziennie 200 żołnierzy pracować będzie przy odbudowie stadionu. Wszyscy żołnierze naszego okręgu przepacują jeden dzień na boisku.

„Niech reszta społeczeństwa wrocławskiego pójdzie naszym śladem, a oddanie do użytku najpiękniejszego stadionu w Polsce nie będzie problemem“ — oświadczył naszemu przedstawicielowi gen. Siwicki.

W rozpoczęciu prac wzięli czynny udział gen. Popławski oraz prezydent miasta Kupczyński i Horwath.

O zapale pracujących świadczy fakt, że określone całonocne zadanie wykonano już w kilku godzinach.

Rezultat pracy oficerów jest widoczny. Spod chwastów wyłonił się stadion, odgruzowano jedną stronę trybun i wyrównano większe doły.

— Uczciwie zarobiliście na te odciski — powiedział gen. Popławski, oglądając ręce swych oficerów. Na wdzięczność młodzieży Wrocławia również.

Odwiedzamy ośrodki zdrowia

Współpracownik »Słowa Polskiego«

na inspekcji z wiceprezydentem Dymkiem

(Meh) Jesteśmy na inspekcji Miejskich Ośrodków Zdrowia, które wizytuje wiceprezydent miasta, mgr. Dymek. Wchodzimy przez czyste podwórko do wili otoczonej owocowymi drzewami. Tu mieścił się IV Ośrodek na Karłowicach, dzieląc się lokalem z Ubezpieczalnią Społeczną. Warunki do skonała. Dużo słońca, powietrza i spokoju. Tylko urządzenia wewnętrzne budzą

pewne zastrzeżenia. Wyścielane meble kolorowe firanki i abażury tworzą przyjemne zacisze... prywatnego gabinetu, daleko natomiast odbiegają od elementarnych wymogów higieny. W poczekalni dla chorych razi ciemna szafa na ubranie, ozdobiona barwnymi malowidłami.

Stan ten jednak wkrótce ulegnie radykalnej zmianie. Prezydent obiecuje przydzielić Ośrodkowi właściwe urządzenia gabinetów lekarskich.

Techniczne wyposażenie jest zupełnie zadawalające. Ośrodek zatrudnia 6 lekarzy i tyleż sił pomocniczych. Czynne są poradnie dla kobiet ciężarnych i przeciwcwernyczna, gabinet dentystryczny dla młodzieży szkolnej i ubezpieczonych oraz „Kropki mleka“, z której korzysta 30 najbardziej potrzebujących dzieci z całego obwodu.

OŚRODEK PO KATASTROFIE

Ośrodek Miejski nr. 2 przy pl. Stalina deje obraz kościvo odmienny. Od samego wejścia, które prowadzi przez brudną sien staro domu — jest ciemno i ponuro. W dwóch pokojach złączono całe urządzenie Ośrodka zapakowane w wielkich skrzyniach. Przed kilkoma tygodniami zawalił się strop kamienicy, groziła katastrofa — zaczęto przygotowania do ewakuacji. Obecnie stan polepszył się o tyle, że strop podstemplowano, ale warunki pracy są niernormalne. Każda poradnia tego ośrodka znajduje się w innym punkcie i w innym budynku. Obwód II-gi ma 70 tys. mieszkańców, których nie można zostawić bez zorganizowanej opieki lekarskiej. Prezydent i w tym wypadku obiecuje przyjść z pomocą. Z chwilą wyszukania odpowiedniego budynku Zarząd Miejski udzieli potrzebnych kredytów.

Na odbudowę Warszawy

Koło przy Zarządzie Miejskim Komitetu Odbudowy Warszawy wraz ze Związkiem Zawodowym Pracowników Samorządowych urzędują dziś (4-go października) w salach Stołówki Zarządu Miejskiego (Podwale Świdnickie) koncert, a na Związku i członków rodzin — 100 zł, dla wprowadzonych gości — 150 złotych.

Nocne dżury aptek

Pod „GWIAZDA“ — ul. Stalina 67.
„LWEM“ — Pl. Słoneczny 2.
„ANIOŁEM“ — Szczytnicka 28.
„MEWAMI“ — Partyzantów 25.

10, 11 i 12 października będziemy odszczurzać Wrocław

Odłożona z powodu panującego ciepła akcja odszczurzenia we Wrocławiu otrzymała nowy termin. Odbędzie się ona w dniach 10, 11 i 12 października.

Przed rozłożeniem trutek specjalne komisje sanitarne kontrolować będą poszczególne posesje czy wywieziono z nich śmiecie i uprzątnięto odpadki.

W interesie wszystkich mieszkańców jest, aby na czas usunięto śmiecie przez wywiezienie albo spalenie. Trutki na szczury powinny być zawsze przygotowane, aby nie było opóźnienia w wyłożeniu ich w terminie przewidzianym.

Komitet odszczurzenia przeznaczył 100 tys. zł. dla tych, którzy w akcji tępienia szczurów wykażą się najlepszymi rezultatami. Opornych i niedbających czekają wysokie grzywny i kary aresztu. (Zyg).

Wypadki

Tajemnicza kradzież kluczy

(i). Ekspedycja pośpieszna stacji Wrocław — Główny powiadomiła Komisariat Kolejowy M. O. o zaginięciu kluczy od drzwi do 6-ciu kas biletowych. Klucze wisiały na łańcuszku przy drzwiach. Zachodzi przypuszczenie, iż kradzieży tej dokonano celem wejścia do kas i zagarnięcia pieniędzy. Dochodzenie prowadzi Komisariat Kolejowy M. O.

Na tropach przestępców

(ii). W sklepie Powszechnej Spółdzielni przy ul. Sępa - Szczyńskiego — dokonano kradzieży szeregu towarów. Sprawców nie wykryto.

Rewizja u „garbarzy“

(i). Onegdaj przeprowadzono rewizję w mieszkaniu Dziedzic Marii, gdzie znaleziono tajemną garbarnię oraz skórę pochodzącą z kradzieży. Znaleziono 2 kg skóry twardej pochodzącej z Zakładów Garbarskich w Leśnicy, kilka skór cielęcych oraz surowe skóry w skrzyni ze solą. „Dodatkowo“ znaleziono jeszcze 1 granat. W wyniku rewizji przeprowadzonej u Młuchki Czesława — znaleziono 75 dkg skóry twardej.

Okradziono agentkę firmy

(ii). Agentka firmy Water z Poznania — Rudowska Stefania stwierdziła iż w czasie wsiadania do pociągu na Dworcu Głównym — skradziono jej 112 tys. zł. Suma ta była własnością firmy. Natychmiast złożyła meldunek na Komisariat Kolejowy M. O. który wszczął energiczne poszukiwania sprawy.

OFIARY

na odbudowę Warszawy
Zł. 212 — składa Piąty Semestr Publ. Szkoły dla Dorosłych nr. 1;
Zł. 6,486 — przekazują: Rada Zakładowa i Pracownicy Centrali Zbytu Produkcji Przemysłu Węglowego we Wrocławiu i wzywają do przylaczenia się do łańcucha składek Pracowników PCH we Wrocławiu oraz Pracowników Koncesjonowanych Składów Węglowych na terenie Dolnego Śląska.

Akcja zbiórkowa na rzecz odbudowy Warszawy w miesiącu wrześniu nie została zakończona, przedłuża się ją na m.c.: październik b.r.

KOMUNIKATY i PROGRAMY

Teatry

PAŃSTWOWY TEATR DOLNOŚLĄSKI — w sobotę, dn. 4-go b. m. godz. 19-ta — „Cyrułk Sewilski czyli Doremna Przechorność“ — komedia w 4 aktach, Beaumarchais'a.

TEATR POPULARNY — w sobotę, dn. 4-go b. m. godz. 19-ta — występ zespołu baletowego Zizi Halamy.

TEATR LALKI I AKTORA — w sobotę i niedzielę — występ gościnny Stefci Górskiej i Karola Hanusza w rewi p. t.: „W Imieniu Prawa“.

Kina

„ŚLĄSK“ — ul. gen. Świerczewskiego 67 — film prod. radz. „Wiosna“.

„WARSZAWA“ — ul. Frędry 16 — film prod. radz. „W imię życia“.

„ODRA“ — ul. Kosińskiego 32, — film prod. radz. „Statek pulepka“.

„POLONIA“ — ul. Żeromskiego 53 — film prod. amer. „Bohaterki Pacyfiku“.

„TECZA“ — ul. Kościuszki 177 — film prod. franc. „Kobieta sama“.

UWAGA: Zmiana początków seansów tylko w Polonii: w dni powsz. 15:30, 18, 20:15 ; w niedz. 13, 15:30, 18, 20:15

FOTOPLASTIKON — wyświetla co dzień w godz. od 9 — 20-tej „Palestynę — Ziemię Świętą, miejsce kultury religijnej — trzech óbrzędów“, ul. gen. Świerczewskiego 27.

Radio

SOBOTA, 4 października 1947 r.

6.05 Gimn., dzień, muz. i program. 6.57 Sygnał. 7.00 Muz. 7.15 Wiad. por. 7.30 Muz. 7.55 Inf. ogólnop. 8.05 Sierżnka PCK. 11.57 Sygnał. 12.06 Wiad. połudn. 12.10 Przegl. prasy stoł. 12.15 „Swojskie melodie“, 12.30 „Go to są książeczki i jak je przyrządzamy“, 12.40 Utwory skrzypce. komp. roa. 16.00 „Z mikrofonem po kraju“, 13.10 Muz. 14.00 Inf. Pols. Połudn. 14.15 „Dla każdego coś prakty.“, 14.17 Konc. rekł. 14.35 Miniatury Kamer. 15.00 Muz. ten. 15.20 „Wieczór kolonijny“. 15.40 Pieśni klasyków. 16.00 Dziennik. 16.20 Recital fortep. 16.40 Skrzynka techn. 16.50 Pog. gosp. 17.00 „Przy sobocie po robocie“, 18.43 „Felieta“, 19.00 „Tu mówi Wybrzeże“, 19.15 „No we książeczki“, 19.30 Koncert organowy. 20.00 „Architektura radziecka“, 20.05 „Kobieta w świecie“, 20.10 Aud. Kom. Op. nad Zabytkami. 20.15 Reportaż. 20.25 „Wspomnienie o Michałowskim“. 20.59 Sygnał. 21.00 „Sprawy i ludzie“. 21.45 „Lekarz wiejski“, 22.10 Sport. 22.15 Konc. Ork. Tan. 23.00 Ost. wiadomości dzien. radiow. 23.10 Program na jutro. 23.20 Koncert życzeń. 23.55 Z ost. chwili. 24.00 Muz. ten.

NIEDZIELA, 5 października 1947 r.

7.00 Muz., dziennik i program. 8.38 Aud. z okazji 3-lecia M. O. 8.50 Pog. Zw. Pols. Rodz. Radiow. 9.00 Nabozęństwo. 10.00 Aud. region. z Kola. 11.00 Aud. ZSch. 11.20 Konc. życzeń. 11.57 Sygnał. 12.05 Konc. Pols. Kap. Lud. 13.40 „Wesele Łowickie“, 14.26 Chwila Biura Studiów. 14.30 Zag. radiowe. 14.40 Teatr Wyobraźni. 15.20 „U wujcia Kluczyka na pięciolini“. 15.40 Konc. muz. pols. 16.02 Aud. literacka. 16.12 „Mozaika muzyczna“. 16.45 „Architektura radziecka“. 16.50 Wiersze Błoka. 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie“. 18.15 Recenzja. 18.25 „Analogia i nauka“, żart radio wy. 18.50 „Nowe wydawn. radzieckie“. 19.00 „Czechosłowacja przemawia do Polski“, 19.30 Aktualn. dźwięk. 19.50 „Niedz. rendes - vous muz.“. 20.59 Sygnał. 21.00 Dziennik. 22.05 Sport. 22.15 Muz. tan. 23.00 Ost. wiad. 23.10 Sport. 3.20 Program na jutro. 23.30 Konc. życzeń.

Mowią we Wrocławiu...

...Ogród Zoologiczny kończy inwentarz zwierząt rozlokowanych w innych ogrodach zoologicznych w Polsce. Naliczono 680 sztuk. Prawdopodobnie ogród będzie pod zarządem Uniwersytetu Wrocławskiego. Miasto dawać będzie subsydia. Otwarcie ma nastąpić 1 kwietnia 1948 r.

...Narodowy Bank Polski ma się przenieść w pierwszych dniach listopada z drapacza chmur w Rynku do własnej siedziby na Placu Wolności. Roboty remontowe trwają w całej pełni. Koszt wyniesie ok. 26 milionów złotych.

...Na protokulantów przy jesiennych egzaminach zwłok — PCK poszukuje specjalnie studentów medycyny. Po sada jest płatna.

...Na zerwanie łańcucha składek na odbudowę Warszawy, — otrzymujemy liczne skargi. Nie chcemy zawstydzac opieszalych i podawać nazwisk.

...Epidemia szkarlatyny szerzy się w tej chwili na Sępolnie, ale wypadki zachorzeń sygnalizowane są i w śródmieściu. Zwłaszcza w szkołach należy zdwoić czujność.

...Oj, te telefony — pisaliśmy w „Słowie Polskim“ — 22 sierpnia b. r., specjalnie zwracając uwagę na tele-

fony w Komisariatach Milicji. Obecnie z Dyrekcji Poczty otrzymujemy uprzejme wyjaśnienie, że telefon Milicji w Pilczycach nie mógł działać, wobec poważnych uszkodzeń wojennych, na linii, ale w najbliższym czasie aparat przegwoni. Komisariat rzeczony znów dlatego nie miał połączenia ze światłem, że skradziono 18 S. b. r. — aż 160 metrów kabla, ale i to użu pełniło.

...Rejestracja harcerzy przybyłych na teren Wrocławia — trwa do 30 października. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat hufca w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 — 18 (ul. St. Dubois nr. 16, m. 7). Wszyscy harcerze bez przydziału oraz instruktorzy wini się zgłosić.

...Noszenie mundurki harcerskiego i odznak ZHP bez uprawnienia (książka służbowa) — jest karane i będzie ścigane.

...„OO“ naprzeciwko Zakładu Higieny — remontuje się pośpiesznie. Pracują murarze i kanalizacja ma być wkrótce naprawiona. — Chwała Bogu!

...Ogólnopolski Zjazd Literatów — który miał się odbyć we Wrocławiu dnia 15 b. m. — został przesunięty na dzień 17 listopada b. r.

Nowy rozkład kolejowy

Z dniem 5-go października b. r. — wchodzi w życie nowy rozkład jazdy kolejowej, obowiązujący do maja 1948 r. Ze względu na wzmógłony ruch transportów towarowych (przewóz ziemniaków) — będzie wstrzymana pewna ilość pociągów osobowych w okresie od dnia 5-go października do dnia 15-go grudnia. Dotyczy to pociągów: Warszawa — Jelenia Góra — Warszawa (513/514); Radom — Wrocław — Radom (725/726); Częstochowa — Wro-

claw — Częstochowa (225/226); Wrocław — Legnica — Wrocław (331/334); Wrocław — Zielona Góra — Wrocław (601/602); Katowice — Kudowa — Katowice (1313/1314).
Zmiany w kursach innych pociągów są niewielkie, ograniczają się do parominutowych odchyleń. Większa zmiana zachodzi jedynie na trasie Warszawa — Wrocław przez Kluczborek.

Sprostowanie

W związku z artykułem zamieszczonym w Nr 67-322 w dn. 28.IX br., podpisanym przez ob. Mgr. Władysława Wawrzewskiego, zatytułowanym „Powstaje „Rzeczpospolita Spółdzielcza“, Redakcja „Słowa Polskiego“ wyjaśnia, że oryginalny tytuł autora brzmiał „Spółdzielczość wczoraj i dziś“ i uległ zmianie, a tekst skróceni bez porozumienia z autorem.

Fr. Zawadzki

Wytwórcza stempel, zakład mech. grawerski. Bydgoszcz, Pomorska nr. 1a. Tel. 21 — 29. P.K.O. Bydgoszcz VI 113.

Najlepsza jakość! Najniższe ceny! Do stawa natychmiast. K-3737

WSZELKIE ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

Artykuły codziennego użytku
Artykuły przemysłowe
KOSMETYKI
Tekstylia i Konfekcja

KONSERWY — RYBY WĘDZONE.
SERY — WARZYWA,
O W O C E — W I N A
I WÓDKI po cenach monopolowych

najtaniej w **PDT** Powszechnym
D o m u
Towarowym

JELEŃIA GÓRA - DŁUGA 4

K-3753

Wirtuozi tańca

ZIZI HALAMA

znakomita tancerka polska i

JO BARENDs

solista baletu holenderskiego, występują tylko przez 3 dni w Teatrze Popularnym. Wraz z nimi tańczą: Kaliński z polskiego baletu reprezentacyjnego i F. Puchówna.

Spółdzielnia Spoż. Pracowników

Zarządu Dolnośl. Zjed. Przem. Węglowego
z odp. udz. w Wałbrzychu

poleca się jako przedsiębiorstwo
społeczne, solidne i tanie

Biuro Zarządu
ul. M. KONOPNICKIEJ 5, tel. 941
prowadzi:

Dział Handlowy = 9 sklepów spożywczych — tow. 486-
letniowie skł. 1, ul. Moniuszki 14

Dział Produkcji = 5 przetwórnictw oraz zakład krawiecki,
Konopnickiej 5; fryzjerna męska —
damska, ul. P. Skargi 9. Wyroby ma-
samki pierwszej jakości w skł. 6, ul.
P. Skargi 7.

Zapisz się na członka!
K-3733

Kupujemy stare pilniki

wymieniamy i nacinamy
ponownie zużyte
dostarczamy nowe

wszystkich profili i wielkości

Wytwórnica Pilników E. BANACH i S-ka

Poznań, Sikorskiego 17/18, tel. 22-82 K-2775

W związku z reorganizacją i częściową likwidacją Państwowych
Warsztatów Samochodowych na terenie Dyrekcji Okręgowej PWS
Wrocław w myśl zarządzenia Dyrekcji Przemysłu Motoryzacyjnego
w Warszawie L. dz. 8986/0/31/47 z dnia 25. IX. 1947 r. i Dy-
rekcji Państwowych Zakładów i Warsztatów Samochodowych w War-
szawie z dnia 26. IX. 1947 r. wzywa się urzędy, instytucje, oso-
by prawne i fizyczne do zgłoszenia wszelkich pretensji do poda-
nych niżej warsztatów jak również i Dyrekcji Okręgowej w nie-
przekraczalnym terminie do dnia 15 listopada 1947 r. do sekretaria-
tu Dyrekcji Okręgowej Państwowych Warsztatów Samochodowych
we Wrocławiu, ul. Tań. Kościuszki 124.

Pretensje zgłoszone po dniu 15 listopada 1947 r. uwzględniane nie
będą.

- P. W. S. — Wrocław
- „ — Bolków
- „ — Jawor
- „ — Kłodzko
- „ — Kamienna Góra
- „ — Olawa
- „ — Dzierżoniów
- „ — Świdnica
- „ — Świdnica — Zakład Wulkanizacyjny
- „ — Ząbkowice
- „ — Duszniki
- „ — Kudowa
- „ — Nowa Ruda

PAŃSTWOWE WARSZTATY SAMOCHODOWE
Dyrekcja Okręgowa we Wrocławiu

K-3758

Sprzedamy hurtowo: Szywnik krawiecki, Płótno
pościelowe, Drelichy,
Szpagat lniany (Ceny hurtowe)

„Hurt Włókienniczy“ Wrocław—Sępólno
ul. Dembowskiego Nr 18. (Dojazd 12-ką do ul. Cmentarnej) 9965

Konkurs

Zarząd Miejski w Olawie woj. Wrocławskie
ogłasza

Konkurs na stanowisko kierownika rachuby
(rachmistrza)

WYMAGANE KWALIFIKACJE:

- 1) Wykształcenie średnie.
- 2) Dokładna znajomość rachunkowości i kasowości samorządo-
wej, poparta świadectwami ukończenia odpowiednich szkół wzglę-
nie kursów.
- 3) Co najmniej kilkuletnia praktyka w samorządzie na samodziel-
nym stanowisku rachmistrza.
- 4) Obywatelstwo polskie.

Do stanowiska tego przywiązane jest uposażenie wedle grupy VIII
norm obowiązujących w samorządzie miejskim.

Zgłoszenia osobiste lub pisemne z dokumentami pod adresem
Zarząd Miejski
w Olawie, Ratusz, pokój Nr 12

K 3744

W związku ze zmianą opakowania i jakości
polecamy nasze wykwiłtne
perfumy, wody kolońskie i kwiatowe

Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych perfumeriach i drogeriach.

„Dello“ Laboratorium Chemiczno-Kosmetyczne
Szczecin, Ledóchowskiego 16. Tel. 2602
K-3701

KSIĄŻKI
NUTY
MAPY

M. ARCT
WROCLAW

GEN. SWIERCZEWSKIEGO 98
prz. Dworcem Głównym
K-3406

VAPURO OPUSZCZA POLSKĘ, uda-
je się do Ameryki! Przed opuszcze-
niem państwa polskiego — światowej
sławy jasnowidz — psychografolog B.
Vapuro przeprowadza seanse jeszcze
krótki czas. Zatem jeżeli chcesz skor-
zystać z fenomenalnych trafnych
przepowiedni — nadeślij charakter pi-
sma, datę urodzenia 100 złotych na
koszty. Pytań nie stawiać. Analizy —
horoskopy metodą grupową — płatne.
Tysiące podziękowań. Adresować: B.
Vapuro, Katowice, skrzynka pocztowa
876. K-3550

SZTANDARY

Chorągwie - Paramenta kościelne
wykonuje jedyna fachowa
na miejsku firma
JÓZEF ŁOWIŃSKI
Poznań, W. Garbary 20, tel. 39-05
Liczne uznania za pracę.
Dojazd tramwajem 1 z Dworca Gł.
do Starego Rynku oraz 5 i 8 do
Garbar. K-3776

PŁATKI OWSIANE

dostarcza wytwórnica

Wrocław

K. Jagiellończyka 35

właściciel

M. Muszyński

9044

WŁOSIE KONSKIE

ogony, grzywa, krowiak,
materacowe stare, wycze-
ski, włosie sztuczne

kupuje stałe po najwyższych cenach
Centrala Szczotek, Wrocław, Gen.
Swierczewskiego 58 (dawnej Ogrod-
wa). K-3698

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE

ARTYKUŁY PRYZJERSKIE Banasiak
— Gajewicz, Łódź, Daszyńskiego 36.
Poleca: aparaty, płyty, gumę do łą-
czenia. K-3248

USZCZELNIENIA do lokomobil, ma-
szyn parowych dostarcza F-ma List-
wan i Ska. Wrocław, Pomorska 17.
9307

APARAT TELEFONICZNY z abona-
mentem kupimy Sklep. Rynek 36
K 3456

WŁOSIANKE najtaniej poleca wy-
twórnica włosianki „Promień“ Łódź,
Sienkiewicza 68. K-3494

DOSTAWCÓW poszukuję na artykuły
galanteryjne, konfekcje, **OBUIE**
damskie, męskie i dziecięce, galanterię
skórzaną, walizki, bieliznę damską i
męską, tekstyla itp. Dom Handlowy
„Brio“ JAWOR — D. Śl., ul. Bol.
Chrobrego 40. K-3679

ODSTAPIĘ sklep branży samocho-
dowej lub pustej, ul. R. Traugutta 35
m. 48. 9843

KIOSK duży, składany (przenośny)
Czekam propozycji. Traugutta 96 m. 3.
Siłnik. 9856

POKOST lniany, pokost namiastek —
poleca: Skład Farb, Swierczewskiego
nr. 58 (narożnik). 9894

ODSTAPIĘ sklep i mieszkanie za
zwrotem kosztów remontu. Wia-
domość: Galanteria M. Pigulowska ul.
Stalina 172. K 3722

HURTOWNIA Galanteryjna Felika
Aszyk, Łódź, Nowowiejska 5. Skryt-
ka Pocztowa 73. Poleca wszelką drob-
ną galanterię, bieliznę, bleszery, getry,
berety, krawaty, biżuterię sztuczną,
kosmetyki. Ceny przystępne. K 3247

Baterie

DAIMON
Przedstawicielstwo
Wrocław, Kollataja 32 K 3726

Ważne dla Aptek, Drogerii, Sklepów Art. Gumowych i Gospodarczych

CENTRALA HANDLOWA PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO,
Oddział we Wrocławiu wzywa swoich Klientów, którzy w
dotychczasowym Oddziale w Jeleniej Górze nie pobrali to-
waru i są w posiadaniu towarów magazynowych, by w
terminie do 10 b.m. zrealizowali swoje zlecenia. Po tym
terminie zleceń tych Pododdział w Jeleniej Górze hono-
wać nie będzie.

Równocześnie podaje się do wiadomości, że w Pododdziale w Jeleniej
Górze jest nadal czynny dział farmaceutyczny, który wykonuje
wszelkie zlecenia Aptek i Drogerii. K-3755

Dyrekcja

Państwowego Liceum Pedagogicznego w Jeleniej Górze, ul. Nowowiejska 3,

ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na wykonanie umeblowania klas szkolnych (stoliki uczniowskie
i krzeselka) na kwotę 130.000 zł. Meble mają być wykonane z suchego
i czystego materiału i trzykrotnie nasycone pokostem. Oferty
w zalakowanych kopertach należy składać w kancelarii Dyrekcji do
dnia 14 b.m., a wadium w wysokości 2% od sumy przetargowej na-
leży wpłacać w Banku Gospodarstwa Spółdzielczego w Jeleniej Gó-
rze na konto Nr 45. Otwarcie ofert nastąpi w dniu 15 października
1947 r. o godz. 9. Dyrekcja zastrzega sobie prawo wyboru oferenta
i unieważnienia przetargu bez podania powodów. K-3756

Rentgen, diatermie, Pantostaty, Aparaty i części lampy kwarcowe, „Solluksy“.

Kupno — Sprzedaż — Naprawa

„ZETHA“

BYTOM, Brzezińska 3, tel. K-3624

Izba Przemysłowo - Handlowa we Wrocławiu

podaje do wiadomości,

że przyjmuje zapotrzebowania na

Opony samochodowe

od zarejestrowanych w Izbie firm przemysłowych. W zapotrzebo-
wanu należy podać adres i nazwę firmy oraz wymiary żąda-
nych opon. Ostateczny termin składania zapotrzebowań 7 paź-
dziernika b.r. w biurze Izby Przemysłowo - Handlowej, ul. Koś-
ciuszki Nr 34 I p. K-3782

POTRZEBNY GONIEC Z ROWEREM

Zgłoszenia do Administracji „Słowa Polskiego“ — Krupnicza 13,
w godz. 11 — 13-tej.

LODÓWKI — chłodnie elektryczne
zepsute, nieczynne i na chodzie — ku-
puje, remontuje firma chłodnicza: inż.
W. Chromiński, Wrocław, ul. Garba-
ry 1, róg Kiełbaśniczej. Godziny przy-
jęć: 10 — 12, odzienne. 9892

WÓZKI DZIECIĘCE
ceny najniższe poleca
„Halszka“ Wrocław
Gen. Swierczewskie-
go 50. 9922

ODSTAPIĘ piekarnię w b. dobrym
punkcie za zwrotem kosztów budowy
pieca i remontu. Wiadomość: Poniatow-
skiego 24 m. 16. 9951

WEŁNĘ kupuję zamieniam na włócz-
kę, len, konopie na płótno. Sprzedaż
włóczki, kupno wlosia — Stalina 170.
K-3720

SPRZEDAM sklep, Nowowiejska 33.
9952

SKLEP nadający się na każdą branżę
w punkcie handlowym odstąpię. Wia-
domość: Daszyńskiego 92 m. 4. 9920

RESTAURACJA, — pierwszorzędny
punkt do odstąpienia lub wydzierża-
wienia. Wiadomość: ul. Daszyńskiego
92 m. 4. 9919

SPRZEDAM hulajnogę dwu cyl. mar-
ki „Tempo“ z prawem własności na
nieprzebijalnych oponach. Stan bar-
dzo dobry. Wiadomość: Wrocław, ul.
Pomorska Nr. 19 m. 15. 9901

SKLEP z mieszkaniem i koncesją
punkt dobry, odstąpię za zwrotem ko-
szków. Wałbrzych, „Słowo“ pod nr
„28“. K 3736

SKLEP owocowo - spożywczy wraz z
mieszkaniem odstąpię za zwrotem ko-
szków. Henryka Da-
browskiego 15. 9957

SPRZEDAM radio uniwersalne Tele-
funken. Wiadomość: Sienkiewicza 31
m. 6. 9933

FABRYKA cukierków i czekolady „De-
licja“, Łódź, Żeromskiego 31, poleca
cukierki, karmelki i czekolady w du-
żym wyborze. Wysyłamy za zalicze-
niem. Cennik na żądanie. K 3730

WSPÓLNIKA (kapitał, współpraca, fi-
nansowanie skupu mebli), poszukuje
Biuro „Express“ Kluczborska 21.
K 3554

GALANTERIA dobrze prosperująca w
bardzo dobrym punkcie do sprzedania.
Wiadomość: ul. Stalina 83. 9905

SPRZEDAM (suczkę) 4 miesiące, ow-
czarka alzackiego - wilczura. Wrocław
Bol. Krzywoustego 55 m. 28, od godz.
15 — 16-tej. 9950

ODSTAPIĘ owocarnię, za zwrotem ko-
szków remontu — Pomorska 29. 9934

AUTO osobowe małowitrazowe, na cho-
dzie — kupię okazjnie. Zgłoszenia
pod „Auto“. 9994

FARBY suche, olejne; czerwone, zie-
lone, niebieskie, żółte — kupujemy.
Oferty, próbkami. Wytwórnica Lakie-
rów, Wrocław, Kiełbaśnicza 24. K-3783

WYTWÓRNIA i Sprzedaż Artykułów
Sportowych „Maraton“, Wrocław, Mi-
kolaja 14/4 — poszukuje dwóch spe-
cjalistów do obsługi maszyn trykotar-
skich oraz zakupu wszelkie ilości nici
gumowych. K-3770

WSPÓLNIKA poszukuje, gotówka, pra-
ca. Sklep samochodowy, ewent. sprze-
dam. Biuro Ogłoszeń, Wierzbowa 30
pod „Centrum“. K-3787

LOKAL handlowy, śródmieście, każda
branża, towarem lub bez odstąpię.
Biuro Ogłoszeń, Wierzbowa 30 pod
„Choroba“. K-3785

Generałowie niemieccy czekają na wymiar sprawiedliwości za pospolicie morderstwa, gwałty, rozstrzelanie jeńców i ludności cywilnej
New York Times Photo Shows.

SAMOCHÓD 3 - tonowy, po remoncie z papierami - sprzedam. Wiadomość: Oleśnicka 22/7. 10018

ZGUBY - UNIEWAŻNIENIA

UNIEWAŻNIAMY zgubione karty przesiedleńcze i zaświadczenie szczytów lekarskich na nazwiska: Jachamez Jan i Koczeński Bazyl, Zeborów, pow. Wołów. 9879

UNIEWAŻNIAM zagubioną kennkarcę wydaną w Lwów, dzielnica piąta, zaświadczenie szpitala wojskowego w Lwów, Anna Kozicka, St. Jawor 82. 9947

UNIEWAŻNIAM zagubione dokumenty: dowód osobisty, kartę repatriacyjną, przesiedleńczą, pow. Brzezów, wieś Jabłonica. Jan Sikora, Wirkanów, pow. Jawor. 9948

UNIEWAŻNIAM zgubiony dyplom Monte - Cassino, zaświadczenie Urzędu Repatriacyjnego, kartę rejestracyjną wydaną przez RUK Skierniewice, zaświadczenie ze szpitala wojskowego, akt ślubu na nazwisko Molendowski Edward i Kazimiera, Zegah. 9937

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód tożsamości konia wydany przez Biuro Rolne w Zeganiu na nazwisko Droma recki Bronisław, Kochanówka gm. Hoła. 9936

UNIEWAŻNIAM skradzioną legitymację służbową Nr. 260 wydaną przez Zjednoczenie Energetyczne Okręgu Dolnośląskiego Wrocław. Kartę rowerową wydaną przez gm. Zórawin i zaświadczenie Urzędu Likwidacyjnego kupna roweru na nazwisko Frej Alfred. 9926

UNIEWAŻNIAM zgubione prawo jazdy, charakterystykę wojskową, zaświadczenie na medale na nazwisko Kozicki Wiesław. Proszę o zwrot na adres: Centrala Zbytu Samochodów, Gajowicka 135. 9918

UNIEWAŻNIAM skradzioną metrykę urodzenia i odcinek zameldowania na nazwisko Janina Łukasik, Wrocław, Leśnica. K 3732

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie RUK Świdnica. Szydłowski Benedykt, Jaworzyna Śląska, Mickiewicza nr. 4. K 3728

UNIEWAŻNIAM zagubioną książkę Inwalidzką wydaną przez 2-gi Korpus nr. 111333 por. Tedeusz Czesław Szymański, Wałbrzych. K 3734

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną RUK Sierpc, wydaną na nazwisko Gołiet Zygmunt, zam. Świdnica Westerplatte 40. K 3748

UNIEWAŻNIAM zagubione dokumenty: legitymację MO, kartę rejestr. RUK, kartę zameldowania, wydaną na nazwisko Lamperski Stanisław, zam. Świdnica, Zamkowa 3. K 3746

UNIEWAŻNIAM zagubione dokumenty, kartę RUK i dowód osobisty, wydaną na nazwisko Stanek Julia, zam. Boleszyn, pow. Świdnica. K 3745

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód osobisty, legitymację Os. Wojskowych, S.L., bony na skórę, kwit zbożowy na nazwisko Miara Józef, Kośmin. K 3752

UNIEWAŻNIAM zagubioną legitymację akademicką na nazwisko Jenowski Stanisław. 9949

UNIEWAŻNIAM zagubione: zaświadczenie rejestr. RUK, zawodowe prawo jazdy, dowód osobisty wyd. przez gminę Pszenno, wystawione na nazwisko Gdesz Zbigniew, Antoni zam. Jakubo wice r. 15, pow. Świdnica. K-3750

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną na nazwisko Anna Sorol, zam. Lubachów, gm. Ludwików, pow. Świdnica. K 3751

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty: dowód zameldowania, książeczkę wojskową angielską, na nazwisko Kubacki Edward, Głogów, Koszary, blok 7 m. 107. K 3743

UNIEWAŻNIAM zagubione dokumenty osobiste: książkę wojskową, odcinek zameldowania na nazwisko Woroniec Bronisław, Głogów, ul. Zwirki i Wigury 34. K 3743-a

UNIEWAŻNIAM zagubione dokumenty: kartę rejestracyjną RUK, dowód osobisty, legitymację PCK, legitymację przedwojenną Stronnictwa Ludowego na nazwisko Oleniec Jan, majątek Mała Logisza, pow. Głogów. K 3743-b

UNIEWAŻNIAM zagubione dokumenty osobiste: książkę wojskową, dowód osobisty, odcinek zameldowania na nazwisko Głab Władysław, Brzostów nr. 3, pow. Głogów. K 3743-c

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rejestracyjną RUK - Wrocław, na nazwisko Dolński Eugeniusz. 9971

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RUK - Koczanów, kartę ewakuacyjną - Baherycz Stanisław. 9970

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę RUK - Kłodzko na nazwisko Bolesław Kosza. 9969

UNIEWAŻNIAM skradzione w Częstochowie; dowód osobisty wydany gm. Gościeradów, pow. Kruśnik, orzeczenie majątkowe wydane przez PUR - Lublin na nazwisko Szwałkowski Eugeniusz. 9968

UNIEWAŻNIAM zgubione obywatelstwo Państwa Polskiego na nazw.: Maria Tomasz. 9961

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód osobisty, kartę RUK - Jarosław, odcinek zameldowania - Fudał Wincenty - Albertów. K-3709

UNIEWAŻNIAM zagubioną normację na sklep na nazwisko Zdyb Irena, Cieplice, Żymierskiego 117. K-9759

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną wydaną na nazwisko Szczepiński Franciszek. K-3738

UNIEWAŻNIAM legitymację kolejową nr. 16406, książeczkę biletową - Czerniewska Jadwiga. K-3757

UNIEWAŻNIAM zagubione dokumenty na nazwisko Skrupień Bernard, leg. akademicka 00426, leg. Bratniej Pomocy, zaświadczenie obywatelstwa, zaświadczenie rejestracji wojskowej. K-3767

POSAD POSZUKUJĄ

INTELEKTUALNA Żydówka 1. 51, dobra gospodyni, szuka odpowiedniej pracy. Zgłoszenia: „Słowo Polskie” pod „S. T. 100”. 9936

BUCHALTERKA - bilansistka z praktyką, absolwentka Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie, przyjmie pracę. Oferty pod „Organizatorka” „Słowo Polskie”, Świdnica. K-3749

SZOFRER 21 lat bez nałogów, praktyka, czerwone prawo jazdy - poszukuje pracy. Zaraz pożądane mieszkanie. Zgłoszenia: Stanisław Panasowiec, Wrocław, Kolejowa 63. 9903

SAMOTNY, inteligentny uczeń Liceum - poszukuje jakiegokolwiek pracy w godzinach przedpołudniowych. Łaska we zgłoszenia do Biura Ogłoszeń, Wieżbowa 30, sub. „285”. K-3789

WOLNE POSADY

POSZUKUJĘ technika dentystycznego. Zgłoszenia: „Słowo Polskie” pod „Technik dentystyczny”. 9884

DYREKCJA szpitala P. C. K. we Wrocławiu przy ul. Poniatowskiego 2 - poszukuje wykwalifikowanej laborantki rentgenologicznej. Warunki płacy do omówienia na miejscu. 9925

SAMODZIELNY krawiec męsko - damski poszukiwany, warunki dobre. Zgłoszenia: „Słowo Polskie” pod „krawiec”. 9929

INŻYNIER lub technik budowlany, z dużą praktyką na dobrych warunkach zostanie natychmiast przyjęty. Spółdzielnia Pracy „Odbudowa”, Wrocław, ul. Świdnicka 54. 9941

FRYZJER męski potrzebny od zaraz. Wrocław, ul. Opolska 39. 9967

POSZUKUJĘ fchowca do wyrobienia gumy podeszwy. Wiadomość: Kilińskiego 6, m. 5 „Marian”. 9964

GOSPODIA starsza, bardzo uczciwa, nadająca się do każdej roboty domowej do dwóch osób - potrzebna natychmiast. Dobre wynagrodzenie. Zgł. Firma „Auto - Service”, Kuźnica 42. 9983

PAŃSTWOWE Gimnazjum i Liceum Handlowe, Legnica - poszukuje nauczycieli: księgowości, arytmetyki handlowej, towaroznawstwa, geografii go spodarczej, matematyki, wykwalifikowanej sekretarki. Wrocław, św. Wojciecha 64, m. 9 (godz. 17 - 21). 9987

GOSPODIA do 2 ludzi - zaraz potrzebna - Traugutta 69, m. 2. K-3786

POTRZEBNY nauczyciel języka hiszpańskiego. Wiadomość: św. Wincentego 32/4. K-3768

POSZUKUJĘ pielęgniarki do pielęgnowania dwojga osób na wsi. Umiejętność robienia zastrzyków - konieczna. Zgłoszenia: Fragstein, Miecchów, poczta Perzów, pow. Kapno. K-3769

STOLARZA do mebli i poltury przyjmie Hotel „Plast”, Wrocław, gen. Świerczewskiego 98. 9986

NAUKA

NAUCZYCIELKA - polenistka (poboczny francuski) udziela korepetycji i przygotowuje do małej i dużej matury z języka polskiego, francuskiego i historii. Daszyńskiego 13/10 (boczna Stalina). 9954

UDZIELAM angielskiego i francuskiego, może być dla dzieci, na umowę. Zgłoszenia do „Słowa Polskiego” pod „Studentka”. 9927

LEKARSKIE

W CHOROBYCH WENERYCZNYCH I PŁCOWYCH przyjmuje Lekarz JANUSZ LESIŃSKI codziennie od 2 - 6 w czwartki i soboty od 2 - 5-tej. WROCŁAW, CHROBREGO 40. K-3741

LECZNICA DLA ZWIERZĄT Dra Ziełenińskiego. Św. Wojciecha 115 (boczna Nowowiejskiej). Boksy dla zwierząt chorych, godziny przyjęć 8-11, 15-19. 9909

LOKALE

STUDENT poszukuje pokoju przy rodzinie najchętniej w śródmieściu. Zgłoszenia: „Słowo Polskie” pod „9946”. 9946

MIESZKANIA - trzy pokoje, kuchnia, dzielnica willowa, szukam zwrot kosztów pewny, Dr. Adamek, Fałstera 4, Klinika. 9928

WILLA 4 pok., kuchnia, łazienka do oddania - zwrot kosztów - „Okazja”. 9960

ODSTAPIĘ pokój za pomoc w nauce 7 kl. powszechn. Administr. „Słowa Polskiego” pod „Krzyki”. 9962

POSZUKIWANIA RODZIN

POSZUKUJĘ Marcina, Ady i Marianna Tremskich ze Lwowa w 1943 roku w Warszawie. Kto wiedziałby o ich pobycie - proszony jest powiadomić. Rozalę Ostrowską, Wrocław, ul. Kar. Ledóchowskiego 9, m. 5. K-3771

PANI Ada Konieczniak z Warszawy proszona o adres. Irena Szlachta, Wrocław, Otwarte 11 m. 3. 9932

MARIA Klimoczek poszukuje ojca i znajomych ze Lwowa, proszę o wiadomość na adres. M. Kenirerowa Kasprowo, poczta Siciemko, pow. Bydgoszcz. 9945

ROŻNE

WARSZTAT reperacji maszyn biurowych „Maszynspec”, Pl. Solny 5. Przyjmuje wszelkie reperacje maszyn do pisania i liczenia. K-3772

KAPUSTĘ zimową, buraczki, cebulę, marchew, słomę i siano prasowane, gospodarza Dom Rolniczo - Handlowy: Władysław Muszyński, Poznań, św. Marcin 68, tel. 97-54, 33-25. K-3777

OKULARY: solidnie, tanio wykonują Zakłady Optyczne: Świdnica, Żymierskiego 4 i Dzierżoniów, Limanowskiego 3. Współpraca wybitnych fachowców. Szczegółowe dopasowanie szkła i opraw na miejscu. Zamiejscowym wysyłka po nadesłaniu recepty i wymagań. K 3747

W NIEDZIELE 28 ub. m. w kinie „Tęcza” (Kościuski 177) na przedostatnim seansie zostawiłam sweter brązowy małej dziewczynki. Ktośby znalazła proszony o zwrot za wynagrodzeniem. Irena Korablin, Wrocław, Otwarte 11 m. 3. 9931

PRZEPISYWANIE na maszynie, tłumaczenia, kopiowanie planów. Św. Wojciecha 62 od Nowowiejskiej. 9993

PREZYDENT miasta Wałbrzycha decyzją z dnia 28.9.1947 Nr. A.O.A. 7/55/47 udzielił ob. Majerowi Rozentalowi synowi Fajwela i Ity z domu Dobraszkłanka urodzonemu 17.12.1914 w Płocku, zamieszkałemu w Wałbrzychu przy ul. 1 Maja Nr. 12 zezwolenia na zmianę dotychczasowego imienia na „Marian”. K 3736

JERZY JUNOSZA-GZOWSKI 80)

PLANY MOB WYKRADZONE!

AUTENICZNA POWIEŚĆ SZPIEGOWSKA

Szef tajnego wywiadu na terenie Trzeciej Rzeszy - Ossnowski - dla zmylenia Gestapo wydaje reprezentacyjny bal, na który zaprasza wszystkie osobistości reżimu hitlerowskiego.

- Kleszcze zaciskają się, Jerzy.
- Trzeba czekać, Leno.

Zasiedli do stołów. Miejsca honorowych gości świeciły pustkami, jak wyrwa w szeregu walczących, jak jakieś złowróżbne memento.

Cień przecznica powleki twarz Ossnowskiego, - zamglili jasne spojrzenie pani von Falkenheim. I nie pomogła ani muzyka Arnolda, ani szampan! Ani czar gospodarzy, ani isieje królewska zastawa, ani cuda kulinarne - marzenie smakoszy.

Lodowaty wiew czegoś nieokreślonego, tajemniczego i groźnego przeniknął atmosferę tego zebrania. Nie było nastroju beztroski. Fałszywy spokój i pogoda gospodarzy nie zdołały zapalić iskry prawdziwej zabawy.

Po salonach krążyły jakieś półsłówka, jakieś czujne spojrzenia błędziły po roześmianym towarzystwie. Brakowało najdosłowniejszych gości. Na próżno kawkaska tancerka Naira, ulubienica Berlina, słygnąca z urody

i dowiecipu, starała się czarować gości swym ognistym humorem.

Przecucie katastrofy rzuciło cień - nastrój oczekiwania zmroził beztroską zabawę.

I choć toastom nie było końca i choć szumił gwar rozmów i śmiechów, choć popularna orkiestra grała bez przerwy - czar przysnął. Rodził się lęk.

Wstano od stołów. Na szklanym parkiecie grafa Ossnowskiego zaroilo się od tańczących par.

Ossnowski prowadził Lenę - milczą. Na ustach smutne tajemnicze uśmiechy. Oni już wiedzą...

Tańczą przytuleni do siebie - bez słowa. Czas wolno płynie. Ostatnia godzina wolności. - Z każdą przemijającą minutą stają się bliżsi zagłady.

Gdy muzyka milknie odchodzą do okna, stają pod palmą.

- Leno - mówi bardzo cicho Ossnowski - przebac mi.

- Cokolwiek się stanie, Jerzy, jestem z tobą, kochany. Szliśmy razem - razem zginiemy! Byłam zawsze ci wierna - i w miłości i w służbie.

- Wiem. Dziękuję, Leno.

Milczenie. Dookoła rozmowy szumią jak morze.

- Leno, przegraliśmy.

- Tak, Jerzy.

Cicho się śmieją.

Są osaczeni. Droga odwrotu zamknięta. Przeczuwają, że dom już jest otoczony i strzeżony. O którejś godzinie nocy stanie się. Oto już północ.

Goście bawią się wesoło, alkohol zrobił swoje. Zapomniano o nieobecnych, o tych, którzy zawiedli. Zapomniano o krążących plotkach... Naira tańczy solo. Rozlegają się brawa.

- Naira jest doskonała! -

- Fenomenalna!

- Ach, jaka śliczna.

Lena i Jerzy słuchają tych rozmów. Za oknami mrok, rozdarty grą świateł. Na dole nieruchome samochody.

- Noc grudniowa roku 1938-go - mówi wolno Ossnowski.

- Tak, Jerzy, nie wiem, czy doczekamy się następnego grudnia!...

Ossnowski nie odpowiada. Stara się stłumić w sobie niepokój i rosnące zdenerwowanie. Myśli o Leonie.

- Dlaczego on zawiodł? Co się z nim stało? Gdzie przepadł? Czyżby zdradził?

Ossnowski stara się odpedzić tę dokuczliwą myśl. Północ minęła. Spokój zaczyna wracać.

- A może jeszcze nie dziś - mówi Lena - i patrzy w oczy Ossnowskiego.

Ten nie zdążył odpowiedzieć.

Ulca nagle rozświetla światłami reflektorów. Widno jak w dzień. Jadą jakieś auta - ciężarowe... Sznur limuzyn.

Stanęli.

Ossnowski podchodzi do pani von Falkenheim - dotyka jej ręki.

- Leno - to stanie się dziś nieodwołalnie. Bądź mężna.

- Wolałabym śmierć - w oczach ma błaganie.

- Nie, Leno. Nie wolno. Kielich goryczy należy wychylić do dna.

Jeszcze jedno spojrzenie w okno - bez zmiany. Samochody stoją, krzyżują się smugi reflektorów. Jacys ludzie na chodniku, przed bramą. Ossnowski bierze Lenę pod ramię.

- Chodźmy - mówi glucho.

Podnosi nań oczy.

- Już?

Kiwa głową i ciągnie ją za sobą. Przepychają się przez tłum gości. Oto jej buduar.

(dalszy ciąg jutro)